

Svend til sit Arbejde? Jeg kan ikke rigtig forstaa Andet, end at det maa være økonomiske Grunde, der tale for, at man vil holde sin Haand over disse Folk, der ikke have aflagt Svendeprov, idet man mener, at de muligvis kunne arbejde billigere end de, der have aflagt Svendeprov. Jeg tror nu, det er en urigtig Forestilling, man der gjør sig. Naar der findes to Mænd paa samme Sted, af hvilke den ene har aflagt Svendeprov, medens den anden ikke har aflagt Svendeprov, og saaledes ikke har Lov til at holde Lærlinge, staar det jo Enhver frit for at henvende sig til den, der ikke har aflagt Svendeprov og ikke har Lærlinge, naar man virkelig har den Tro, at man kan være tjent dermed. Jeg er overbevist om, at lige saa lidt som en Lærer, der mangler Kundskaber, kan lære Børn det, som man ønsker og haaber, at de skulle lære, ligesaa lidt kan den Mand, som ikke har lært noget Ordentligt i sit Haandværk, oplære Drengene deri. Dette Billede med de store Forretninger kan jo se meget godt ud, men Rignelsen halter dog en hel Del. Ungen, som ikke selv har lært noget Grunddigt, kan opdrage en Dreng i sit Fag, og lad os være enige om, at de allerfleste Lærlinge lære hos de mindre Mestere og ikke hos de større. I de store Forretninger er der Mauge, der nu til Dags sige: vi have meget nemmere ved ikke at holde Drengene, derfor ville vi ikke befatte os med det, vi ville hellere betale den Arbejds løn, der er stipuleret mellem Svendene og Mestrene. Af denne Grund blive de fleste Lærlinge nødte til at gaa til de mindre Mestere, og det personlige Ansvar for, om Drengen ogsaa virkelig har lært Noget, kommer ogsaa der bedst til sin Ret. Naar en Mand har afsluttet sin Læretid, og han har arbejdet som Svend i sit Fag, er der langt mere Garanti for, at han kan lære Lærlinge Noget, end der vil være, naar denne kommer til en Mand, om hvem man slet ikke veed, hvor Meget han kan.

B. Solm: Jeg skal strax give det ærede Medlem for Njehenshavns De Valgfreds (C. Jensen) Ret, naar han gjør gjældende, at Lærlingundannelse i Reglen foregaar hos de mindre Mestere. Det er ogsaa det, som jeg har gjort gjældende. Forholdene

i vor Tid tvinge snart, hvad det ærede Medlem ogsaa indrømmede, de mindre Mestere ind paa til Dels at blive Justere for at kunne ernære sig ved deres Haandværk. Den store Bedrift tager det bedste Arbejde og overlader det, der betaler sig daarligst, til de smaa Haandværkere, som ikke have Kapital til at sætte et ordentligt Foretagende i Scene. Det er jo ogsaa en Kjendsgjerning, at vi her ere inde paa Arbejdsdelingsstykket. Der er mange Fag, hvori den mindre Mester arbejder som Svend, idet han uddanner sig til Specialist. Han antager saa Lærlinge og uddanner dem i sin Specialitet, men de blive derved kun uddannede i ensidig Retning og blive paa denne Maade kun mangelfuldt udviklede Haandværkere. De faae altsaa langt fra den Uddannelse, som man mener, at denne Lov skulde give dem Garanti for at faae. Derfor siger jeg, at det er ikke rigtigt at indføre en Bestemmelse, som giver disse, særlig betegnede Folk Monopol paa at uddanne Svende. Der er jo nemlig ikke Spor af Garanti i en Svendeprov for en god Uddannelse af Lærlinge, thi hvor det er en af disse smaa Mestere, som uddanner dem, kan Uddannelsen som anført blive meget mangelfuld, og i de fleste Tilfælde, hvor det er en Mester, der har en saadan Bedrift, at en Lærling kan lære Noget hos ham, uddanner han ikke selv Lærlingen, men det er Svendene eller Mesterpanden, der har med Lærlingens Oplæring at gjøre. Det veed det ærede Medlem ligesaa godt som jeg, og jeg begriber ikke, hvorfor han lægger den store Vægt paa, at en Mand skal have aflagt Svendeprov for at have Lov til at uddanne Lærlinge, da det dog er et Faktum, at naar Mestere har en større Bedrift, bestjæftiger han sig ikke med Uddannelse af Lærlinge. — Jeg skal nu gjøre nogle enkelte Bemærkninger til de Indvendinger, der ere gjorte mod de Vædringsforslag, jeg har stillet. Den ærede Minister yttrede, at f. Ex. ved Typografarbejde vilde det være vanskelig at affaste Mattee arbejdet, fordi man da vilde have ondt ved at oplære Lærlingene. Det er nu temmelig bekendt for dem, der have bestjæftiget sig lidt med Bogtrykkerforhold, at ved Avisstryk ere Lærlingene ikke bestjæftigede om Natten, saa jeg tror ikke, at denne Indvending har Noget at betyde. Naar vi have stillet Forslag om, at man skal gaa til Mi-